

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Štěpána Výborného a Jana Kratochvíla ve věci

žalobce: J.K.
proti
žalované: Univerzita Karlova, IČ: 00216208
sídlem Ovocný trh 560/5, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí rektora žalované ze dne 19. 2. 2018, č. j. POP/UKRUK/12/139429/2017-3,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí rektora žalované, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí rektora žalované ze dne 4. 12. 2017, č. j. POP/UKRUK/12/139429/2017-1 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byl žalobci stanoven poplatek spojený se studiem ve výši 22 000 Kč za započatých šest měsíců studia od 2. 10. 2017 do 2. 4. 2018.
2. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující, pro věc podstatné skutečnosti.
3. Žalobce byl ode dne 29. 8. 2013 studentem bakalářského studijního programu Demografie, studijní obor Demografie se sociální geografii, vyučovaném na Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy (dále jen „rozhodný studijní program“).

Shodu s prvopisem potvrzuje: M. V.

4. Žalobce v akademickém roce 2016/2017 nesplnil opakovaně zapsané povinné předměty Teorie sociální geografie, Bakalářský projekt I, a Bakalářský projekt II.
5. Dne 4. 10. 2017 žalovaná zahájila řízení ve věci ukončení studia žalobce zasláním výzvy žalobci ohledně možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Tato výzva byla žalobci doručena dne 5. 10. 2017.
6. Rozhodnutím děkana Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy ze dne 16. 10. 2017, č. j. UKPRF1718687, bylo žalobci ukončeno studium dle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vysokých školách“). Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 23. 11. 2017.
7. Shora citovaným prvostupňovým rozhodnutím ze dne 4. 12. 2017 byl žalobci stanoven poplatek spojený se studiem.
8. V odůvodnění rektor žalované konstatoval, že k překročení standardní doby studia rozhodného studijního programu zvětšené o jeden rok došlo 2. 10. 2017. Vzhledem k tomu, že žalobce byl studentem v den vzniku poplatkové povinnosti, tj. 2. 10. 2017, započala tohoto dne doba dalších šesti měsíců studia a žalobci byl stanoven na toto období poplatek ve výši 22 000 Kč.
9. K odvolání žalobce rektor žalované prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
10. V odůvodnění konstatoval, že při vydání rozhodnutí byl dostatečně zjištěn skutkový stav věci a byly splněny podmínky pro stanovení poplatku. Výše a termín splatnosti poplatku pak byly taktéž stanoveny správně.

II. Obsah žaloby

11. Žalobce namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí spočívající v nepřiměřeném zásahu do jeho práv, především práva na spravedlivý proces. Žalobce rozporuje, že v řízení o ukončení studia nebylo rozhodováno bez zbytečných průtahů (tj. ve lhůtě 30, resp. 60 dnů), což ústilo ve stanovení poplatku za studium. Pokud by o vyloučení žalobce bylo rozhodnuto o 14 dní dříve, nemusel by žalobce poplatek za studium hradit. V tomto ohledu je pak pozoruhodné, že Všeobecné zdravotní pojišťovně bylo sděleno ukončení studia žalobce ke dni 31. 7. 2017.

III. Vyjádření žalované

12. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvádí, že řízení ve věci ukončení studia žalobce probíhalo bez zbytečných průtahů. Rozhodnutí o ukončení studia bylo vydáno ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení a proti předmětnému rozhodnutí o ukončení studia se žalobce neodvolal.
13. Pokud jde o placení poplatku za studium, žalobcovo studium bylo pravomocně ukončeno až dne 23. 11. 2017. V den vzniku poplatkové povinnosti, tj. 2. 10. 2017, tedy stále byl studentem. Žalovaná proto postupovala v souladu se zákonem o vysokých školách a svými vnitřními předpisy.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

14. Soud dle § 75 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

15. Podle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách studuje-li student ve studijním programu déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každých dalších započatých šest měsíců studia nejméně jedenapůlnásobek základu; do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3, nejde-li o předchozí studium, po jehož ukončení student řádně ukončil studijní program stejného typu. Období, ve kterém student studoval v takovýchto studijních programech, nebo v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou. Od celkové doby studia vypočtené podle tohoto odstavce se však nejdříve odečte uznaná doba rodičovství.
16. V dané věci žalobce namítá, že žalovaná rozhodla o uložení poplatku za delší studium i přesto, že nedlouho po vzniku poplatkové povinnosti zahájila řízení o ukončení jeho studia a toto také následně ukončila.
17. K tomu soud uvádí, že shora citovaný § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách je konstruován tak, že povinnost hradit poplatek vzniká za „započaté období“ studia, tedy prospektivně do budoucna. Pro vyměření poplatku za studium je tedy rozhodné, zdali je osoba v den, kdy je započato studium dalších šesti měsíců, studentem. Uvedené odpovídá skutečnosti, že poplatek nemá funkci úhradovou, ale regulační, jako určitý postih za neefektivní a společnost zatěžující studium.
18. Soud nepopírá, že tato konstrukce může být z pohledu studenta poměrně tvrdá. Je však nezbytné přihlédnout ke skutečnosti, že je na zvážení každého studenta, zda své povinnosti splní ve standardní době studia nebo zda si plnění povinností rozloží do delšího časového období, případně využije i možnosti přerušování studia. Je však jeho plnou odpovědností, pokud studium neukončí ve standardní době studia (případně zvětšené o jeden rok), hradit poplatek spojený se studiem. V zájmu společnosti je totiž přiměřeně rychlé absolvování vysokoškolského studia a po něm následné zapojení do hospodářského života (s čímž je spjato přispívání do státního rozpočtu), než nadbytečné setrvávání ve studiu. Prevenci takového studia prostřednictvím zpoplatnění lze tudíž považovat za žádoucí, přičemž není na místě v široké míře tuto povinnost degradovat. Jak bylo uvedeno i v důvodové zprávě k zákonu o vysokých školách, úhradou finančních prostředků spojených se studiem se posiluje odpovědnost studentů za vlastní studium a jejich zájem o kvalitu vybraného studijního programu.
19. Pro posouzení vzniku poplatkové povinnosti žalobce tedy bylo rozhodující, zdali byl ke dni, kdy překročil standardní dobu rozhodného studijního programu zvětšenou o jeden rok, studentem či nikoli. Tak tomu v dané věci bylo, neboť v tento den (tj. 2. 10. 2017) nadále studentem byl, protože rozhodnutí o ukončení jeho studia nabylo právní moci až dne 23. 11. 2017.
20. Soud přitom nemohl akceptovat tvrzení žalobce, že bylo povinností žalované zohlednit, že krátce po rozhodném datu pro vyměření poplatku za delší studium zahájila řízení o ukončení studia žalobce dle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách. Jestliže žalobce již ke konci akademického roku 2016/2017, tj. ke dni 30. 9. 2017, musel vědět, že není schopen studium řádně absolvovat, mohl toto studium ze své vlastní vůle ukončit zanecháním studia ve smyslu § 56 odst. 1 písm. a) zákona o vysokých školách.

tak, aby ke dni 2. 10. 2017 již nebyl studentem. Pokud však tak neučinil, zůstal nadále studentem až do pravomocného rozhodnutí žalované o ukončení jeho studia. Byl tedy studentem též v den vzniku poplatkové povinnosti, a proto mu vznikla povinnost uhradit poplatek za delší studium.

21. Nadto žalobci nelze přisvědčit, že by řízení o ukončení jeho studia trpělo průtahy. Žalobcovo studium bylo ukončeno z důvodu, že ani v akademickém roce 2016/2017 nesplnil opakovaně zapsané povinné předměty. Jestliže přitom akademický rok 2016/2017 skončil 30. 9. 2017, tak teprve po tomto datu mohla žalovaná zahájit řízení o ukončení jeho studia, neboť až tehdy mohlo být najisto postaveno, že jsou dány důvody pro nedobrovolné ukončení studia žalobce z důvodu nesplnění požadavků vyplývajících ze studijního programu podle studijního a zkušebního řádu. V řízení přitom následně k žádným průtahům nedocházelo, neboť již dne 5. 10. 2017 žalovaná zaslala žalobci výzvu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a dne 16. 10. 2017 vydala konečné rozhodnutí.
22. Pro úplnost pak soud podotýká, že § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách stanoví, že v případě, kdy je osoba k rozhodnému dni studentem, je jí poplatek ze zákona vyměřen na dalších šest měsíců studia, přičemž v době vyměření poplatku již z podstaty věci nemůže být posuzováno, zdali eventuálně bude její studium ukončeno. Nikterak není rozhodné, zdali se student, jemuž je poplatek vyměřen, účastní přednášek, seminářů či jinak je ve svém studiu aktivní a vyžaduje po škole určitá „protiplnění“. Proto byl žalobci poplatek vyměřen na dalších šest měsíců studia ve shora uvedené výši.
23. Soud tedy uzavírá, že v případě žalobce nebyly dány důvody pro snížení nebo prominutí jemu stanoveného poplatku za delší studium a napadené rozhodnutí ob stojí. Pro úplnost pak soud uvádí, že pro posouzení věci není nikterak určující sdělení žalované Všeobecné zdravotní pojišťovně ohledně dne, kdy došlo ukončení studia žalobce, na rozdíl od výše rekapitulovaných správních úkonů žalované.

V. Závěr

24. Žalobce se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.
25. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalované pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 16. října 2019

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu